

Tapautui omassa piirissämme

Rauhallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta

kaikille heimolehtemme lukijoille, ilmoittajille, avustajille, karjalaisen perinteen vaalijoille ja kyykäniskijöille kautta koko maan toivottaa

KARJALAN SIVISTYSSEURAN JOHTOKUNTA ja KARJALAN HEIMON NEUVOTTELUKUNTA;

Boris Karppela pj., Mikko Prökkinen varapj., Timo Mauranen siht., Kosti Pamilo rah.hoit., Huoti Koski, Alekski Lahelma, Mikko Mattinen, Jorma Puustinen, Silja Rummukainen, Eijo Vesanen, Voitto Setälä, Pertti Virtaranta ja Sakari Vuoristo.

KSS:n KYKKÄKERHON JOHTOKUNTA;

Paavo Rahikainen pj., Elsa Keränen siht., Alekski Karhu, Boris Karppela, Tuomas Keränen, Raimo Kononen, Åke Pollari, Pentti Ratia, Aleksanteri Säppi ja Oskari Toivokainen.

KARJALAN SIVISTYSSEURAN NAISJAOSTO;

Maila Karppela pj., Alli Lahelma siht.

KSS:N NAISJAOSTO lausuu sydämelliset kiitokset kaikille lahjoittajille ja toivottaa Hyvää Joulua.

Joulu karjalaisten sananpolvissa:

- Rastavu ikkunad typittsöy. – Säämäjärvi
- Kuin rastavannu äijä lund, tulou rikas vuosi. – Suojärvi
- Rastavan da vieristan pakkaized ei jää pidämättä.
- Säämäjärvi
- Rastavas päivä kesäh, ilma talveh. – Suojärvi
- Rastavana on sen verran päivä pitkempi, kui hiiri kolme kerdua kätkyön ympäri juoksoo. – Suistamo

Karjalan Sivistysseura

Johtokunnan kokouksessa 30. 10. 80 tehtiin seuraavia päätöksiä:

- VUOSIKOKOUS pidetään Virpoinpyhänä 12. 4. 1981 Helsingin Karjalatalon Yläsalissa alkaen klo 14. Sen jälkeen pidetään tavanmukainen karjalaisjuhla alkaen n. klo 15.
- SEURAN 75-VUOTISJUHLA pidetään Helsingissä syksyllä 1981. Juhlatoimikuntaan johtokunnan lisäksi päätettiin kutsua fil.maist. Helmi Virtaranta ja ekonomi Heikki Palaskari Helsingistä, pankinjohtaja Teodor Rinne Suomussalmelta ja maist. Sakari Vuoristo Lahdesta.
- OPINTOAPURAOHOJA seuramme testamentti-rahastoista myönnettiin yhteensä mk 11.400:–. Lisäksi Säätiö Väinölä myöntää seuramme apurahaa hakenneille Vienan-, Aunuksen- ja Raja-Karjalan sukuisille opiskelijoille mk 3.000:–. Yhteinen jakosumma on mk 14.400:–. Apurahan saivat:
- KORKEAKOULUISSA – Anu Ihatsu, Tuomo Kalliola, Anja Kareinen, Varpu Karppela, Keijo Manner, Kari Piirainen, Mitro Repo ja Leena Välinoro kukin mk 750:–.

– OPISTOISSA JA VASTAAVISSA – Eija ja Juhla Elomäki, Raija Huovinen, Anna ja Virve Kaheinen, Kari Karhu, Jukka Lehtola, Hannu Lehtoranta, Maria Palmberg, Leena Rinkinen, Kai Tulehmo, Marke Vornanen kukin mk 500:–.

– OPPI- JA AMMATTIKOULUISSA – Juha Honkala, Tanja ja Ulla Huovinen, Valeri Kononen, Jukka Kortelainen ja Timo Palmberg kukin mk 400:–.

– Karjalan kielen murreoppaan valmistamiseen varattiin mk 3000:–.

– Seuran jäseniksi hyväksyttiin kauppat.maist. Seija Korpela, ekon. Heikki Palaskari, johtaja Jukka Talasjoki, tri Kauko Kaurola, hum.kand. Heli Rätty, kone-tek. Petri Riijonheimo, tri Jaakko Vaara, rehtori Yrjö P. Mäkinen, opettaja Veera Hytönen, Maire Viitapohja, Annikki Alen, luutn. Tuomo Valkjärvi, merkon. Aili Tuhkanen ja Inkeri Parviainen. Lisäksi jäseniksi hyväksyttiin ne, jotka ilmoittivat haluavansa liittymistä Karjalan Heimoon lehtimaksun yhteydessä.

KIITOS APURAOHOISTA: Ensimmäisenä tämän vuoden apurahoista lähetti kiitoksensa Anu Ihatsu ikiomalla karjalan kielellä näin kirjoittaa – Karjalan Sivistysseura.

Ylen äijäl passibuo minul opiskeluh myönnetyis den- gois. Jumal Teidä kaikkie siunakkah.

Tervehyizin tuutsaises Jovensuus.

Vassoin Annin Anu.

OTSIKOLLA AUNUKSEN VIIMEISET ITKUT esitelimme lehtemme numerossa 3–4 televisiofilmiä ”Perinteen perässä”, jonka tekijöinä olivat Suomen, Moskovan ja Petroskoin televisiot ja asiantuntijana sekä vetäjänä paras suomalainen asiantuntija prof. Pertti Virtaranta. Nyt tämä filmi esitettiin 9. 11. 80 Ruotsin televisiossa varustettuna ruotsinkielisin tekstein. Ovatko heimolaisemme Ruotsissa nähneet ohjelman? Tietoomme on tullut, että ainakin akonlahtelainen ”Rokka-Hilipän” tyttären poika on sen nähnyt. Onko muita?

Välähdys menneen kesän karjalaisten suurjuhlista. — Foto A. Karhu.

Ruotsin ortodoksit

Ruotsin suomalaisen ortod. seurakunnan valtuuston kokouksessa, joka oli samalla vaalikokous ja pidettiin seurakunnan uudessa keskuksessa lähellä Boräsia 19. 10. -80, uudeksi kirkkoherraksi valittiin rovasti Veikko Tajakka Oulusta.

Entinen pitkäaikainen khra, seurakunnan perustaja ja kehittäjä Martin Juhkam joutuu vaikean leikkauksen jälkeen pois tästä tehtävästä, mutta jää edelleen seurakunnan valvojaksi ja avustajaksi.

Kokouksen puheenjohtajana toimi kutsuttuna KSS:n puheenjohtaja B. Karpela.

Martin Juhkam on syntynyt Virossa v. 1924 ja Veikko Tajakka v. 1928 Suistamolla.

Seurakunnan jäsenistön valtaosan muodostavat Suomesta ja Itä-Karjalasta siirtyneet karjalaiset ortodoksit.

Merkipäiviä

Suomen vanhin mies

Isä Akaki 107 vuotta.

Nyt on menossa isä Akakin sadasseitsemäs vuosi. Hän syntyi Vagajoen rannalla noin 600 kilometriä etelään Vienanmeren rannalta Arkangelin läänissä. Kotiseudullaan hän viljeli vanhempainsa ja veljiensä kanssa pientä maatilaa, jossa oli kahdeksan lehmää ja pari hevosta. Vanhin veli meni sotapalvelukseen, ja kun toinen veli otti ilkeän vaimon, niin nuorin veljistä päätti lähteä luostariin. Lähin luostari oli Solovetski, ja sinne nuorimies suuntasi matkansa. Tämä tapahtui vuonna 1898.

Isä Akakin meno luostariin oli ilmeisesti suurelta osin työpaikkakysymys. Luostari oli suuri, munkkeja oli sata-määrin, ja luostarissa riitti työtä ja leipää. Mutta Akakin mielestä Solovetski oli liiankin työkeskeinen ja mikä pahinta, siellä oli erittäin näkyvä luokkakajo. Akaki sai kuulla Petsamon luostarista, joka oli jälleen herätetty toimintaan, ja seuraavana vuonna hän siirtyi Suomen puolelle ja liittyi Petsamon luostarin veljeskuntaan.

Petsamon luostarissa hän viihtyi, ja luostarielämä osoitautui hänelle sopivaksi. Hän sai hoitoonsa luostarin hevoset. Hän sanookin viettäneensä koko luostarissa oloaikansa tallissa. Hevostenhoito oli hänen tehtävänänsä myös Uudessa Valamossa, jonne hän 1944 muutti ja tämän työn hän lopetti vasta 96-vuotiaana.

Mutta vaikka Akaki sanookin viettäneensä koko ikänsä tallissa, niin on hän kehittänyt itseään myös henkisesti. Koko elämän ajan vaivannut kuulon heikkous on ollut esteenä joissain tapauksissa, mutta lukemista se ei ole haitannut. Akaki on lukenut ja hän on ollut jumalanpalveluksissa lukijana. Samalla hänen muistinsa on kehittynyt erityisen hyväksi. Pohjois-Venäjän ja Petsamon kartta on painunut hänen mieleensä, ja etäisyydet hän pystyy sanomaan milteipä kilometrien tarkkuudella.

Isä Akaki on nähnyt ja kokenut monet sodat, mutta hän on saanut silti elää rauhassa. Sotilaat ovat määränneet hänet hevostmieheksi silloin kun ovat niin tarvinneet, mutta aina hän on päässyt palaamaan luostariin takaisin. Petsamon aika on ajatuksissa päällimmäisenä. Hän muistaa mm. ne monet härät, joita Petsamosta vietiin laivalla Norjaan. Härkiä oli silloin enemmän kuin lehmä, ja niiden kauppa oli vilkasta. Vieläkin hän liikuttuu, kun muistaa miten vinssin vajeri kerran katkesi ja laivaan nostettava härkä putosi

kannelle katkaisten jalkansa. Myös kalastus kuului silloiseen päiväohjelmaan, kalakauppaa käytiin mm. Vuoreijan kaupungin kanssa. Nyt Akaki ei kalasta eikä hoida hevosiaan, eikä hän myöskään enää ole lukijana jumalanpalveluksissa. Edelleenkin hän osallistuu jumalanpalveluksiin rullatuolissa istuen.

*Sergei ja Herman rukouksin
perustuksesi laskivat.
Ruumiinsa täällä kirkastuksin
ovat kuin pyhät astiat;
Sielunsa kartanoissa taivaan
kunnia Herran ylistää,
anovat meille tänne, vaivaan,
arinoa Luojan väkevää.*

*Kuin lohdutusta itselleni
rukoilen aina toivossa,
mä että loppuun päivieni
saan suojassasi asua.*

Monia vuosia, monia vuosia, monia armorikkaita vuosia.

Veera Kujanpää.

60 vuotta täytti joulukuun 11. päivänä Helsingissä Helsingin Suojärveläisten seuran puheenjohtaja **Veera Kujanpää**. Hän on syntynyt Suojärven pitäjän Leppäniemen kylässä. Isän puolelta hän on Närhejä, ja äiti on suvultaan Hautavaaran Maljoja. Tästä johtuu Veeran monipuolinen suojärveläisten tapojen tuntemus.

Koulusta päästyään — tyttösenä — Veera liittyi aktiiviseen Leppäniemen nuorisoseuraan ja myös marttatoimintaan. Nämä molemmat toimintamuodot viehkoittivat Veeran tulevan elämän nuoruus- ja evakkopolut, ja niille hän on myös pysynyt uskollisena. Koulunkäyntimahdollisuuksia silloin ei ollut, joten uudet oppimiset piti korvata monilla kursseilla ja itseopiskelulla, joka on jatkunut näihin päiviin.

Nuorisoseuratoiminta opetti tapoja, esiintymistä ja ohjelmien tekoa. Veera on usein nähty lausujana, näyttelijänä ja syntyy häneltä itkuvirsiäkin — Hautavaaran baban malliin. Marttatoiminnan jälki näkyy parhaiten Veeran ja Sulon kesäpaikassa. Puutarha kukkii ja kukoistaa kaiken muun hyvän lisäksi siellä kasvaa myös pellavaa! Leipominen sujuu hyvin, jota todistaa Helsingin piirin mestaruus piirakanteossa. Eikä kehruuvärttinä ole outo. Usein näemme hänet Seurasaareissa kuosaleineen, joskus jopa pitsin nyplääjänä.

Suojärveläiset tarvitsivat Veeran ohjelmatoiminnan vetäjäksi, sitten sihteeriksi ja viimein puheenjohtajaksi. Eikä

valinnoissa ole petytty, mitä todistaa Karjalan Liiton toimintakilpailut, missä pieni murrepitäjän sirpale komeilee valtakunnallisten mahtavien tasolla, ollen seitsemänneksi paras seura koko Suomessa.

Merkkipäivänä toivotamme Veeralle kaikkea hyvää. Olet meille todistanut, etteivät kaikkein tärkeimmät ole suuret sanat, vaan monet teot ja ahkeruus. Niiden avulla olet mennyt itse ja myös vienyt seuraa eteenpäin. Olet valinnut miellyttävän tavan — karjalaisuuden hyväksi.

Kosti Pamilo

95 vuotta täytti Anna Kortelainen o.s. Hattara Muhoksella 10. 10. Hän on kotoisin Salmista.

95 vuotta täytti Jaakko Jekkonen Lapualla 14. 10. Hän on kotoisin Suistamolta.

94 vuotta täytti Stepanida Kirjavainen o.s. Paulov Varkaudessa 20. 11. Hän on kotoisin Impilahdelta.

91 vuotta täytti Johannes Tahvanainen 18. 9. Suomenniemellä. Hän on kotoisin Itä-Karjalasta, Kiimasjärveltä.

90 vuotta täytti Pelagea Pussinen o.s. Harakka 18. 10. Porokylässä. Hän on kotoisin Suojärveltä.

90 vuotta täytti Pelagea Lupsakko o.s. Vipuverjä 1. 10. Keiteleellä. Hän on kotoisin Salmista.

85 vuotta täytti Anastasia Jokinen o.s. Shemeikka 24. 11. Keiteleellä. Hän on kotoisin Suistamolta.

85 vuotta täytti Katri Sassi o.s. Brotkin 15. 11. Hankasalmella. Hän on kotoisin Impilahdelta.

82 vuotta täytti Anna Mironoff 30. 8. Pieksämäellä/Viteleestä, Thekla Popov 1. 9. Kuopiossa/Vienasta, Juho Maksimainen 8. 9. Ruotsissa/Rukajärveltä, Mikko Luukkonen 27. 9. Rovaniemellä/Rukajärveltä.

Aleksanteri Pesonen.

80 vuotta täyttää Aleksanteri Pesonen Helsingissä 1. 1. 1981. Hän on kotoisin Salmista, on osallistunut Aunuksen kansannousuun, suorittanut elämäntehtävänsä rannikkotyöstössä, toiminut innokkaasti kyykkäurlun levittäjänä ja iskijänä näihin päiviin asti.

77 vuotta täytti Paavo Marttinen 24. 11. Rovaniemellä/Repolasta ja Juho Kirjakoff 18. 10. Suonenjoella/Aunuksesta.

75 vuotta täytti Martti Pauloff 15. 9. Rovaniemellä/Jyskyjärveltä.

70 vuotta täyttää Onni Tolvanen 11. 11. Joensuu/Repolasta, täyttää Eeva Kondratenko o.s. Senitseff 3. 1. Tampereella/Aunuksesta.

Mikael Krisin.

60 vuotta täytti yli diakoni Mikael Kriisin 21. 10. Helsingissä. Suku on kotoisin Aunuksen-Karjalasta, Kontupohjan pitäjän Valkeanmäen kylästä. Hän itse syntyi evakkona Korpiselässä.

YHDYSPANKKI

Kyykkäveljet:

50 vuotta täytti Aleksanteri Säppi 30. 8. -80 Espoossa. Hän on syntynyt Suojärvellä.

50 vuotta täyttää Oskari Toivokainen 29. 12. -80 Helsingissä. Hän on syntynyt Inkerissä.

Tuonilmaisiiin ovat siirtyneet

Arvo Mörö, liikennöitsijä, Mannerheim-ristin ritari kuoli Oulussa 25. 9. 1980.

Hän oli syntynyt Karjalan Kannaksella, Kivennavalla 3. 7. 1914 Ahteen kylässä.

Perheessä oli 7 lasta, joista 4 poikaa. Isän maatila käsitti 28 hehtaaria, josta viljeltyä oli 7. Töitä ei riittänyt kaikille. Pojat hankkivat lähiseudun ensimmäisen auton. Arvon ollessa 10-vuotias veljet ostivat ensimmäisen linja-auton. Hänen mukaansa se oli kumma "vekotin". Talveksi otettiin kori pois ja ajettiin puita vaneritehtaalalle. Kesälle se kuljetti ihmisiä.

V. 1935 Arvo joutui sotaväkeen ja sai pioneerin koulutuksen. Talvisotaan mennessä veljeksillä oli 3 kuorma-autoa ja 2 linjavaunua.

Sodassa hän osallistui 3. Rajakomppanian mukana viivytystaisteluihin sekä partiomatkoihin divisioonan kaukopartiojoukoissa. Jo tällöin hän osoitti sissisodalle tarpeelliset kykynsä.

Välirauhan taikana Arvo sai kiinnityksen Päämajan kaukopartiotoimintaan. Tästä aselajista tuli köyhän maan salainen ase. Se rakentui kovien valiomiesten kuntoon, sisuun, rohkeuteen, valppauteen ja karjalaisen maaston tuntemiseen sekä hyväksikäyttöön kaikissa sääolosuhteissa.

Arvo toimi jatkosodassa sissinä ja sissipäällikkönä Karjalan Kannaksen suunnassa. Hänestä tuli Mannerheim-ristin ritari n:o 82. Ylipäällikön päiväkäskyn perusteluissa mainittiin näin:

Arvo Mörö.

Ylipäällikkö on pvm:llä 31. 8. -42 nimittänyt Vapaudenristin 2. luokan Mannerheim-ristin ritariksi kersantti Arvo Mörön.

Kersantti Mörö on kunnostautunut kaukopartiotehtävissä osoittautuen rohkeaksi, aloitteenkykyiseksi ja taitavaksi partiomieheksi ja johtajaksi. Tiedustelumatkoihinsa on hän hankkinut tärkeitä vihollista koskevia tietoja, suistanut useita joukkoja ja materiaalia kuljettavia junia, tuonut vankeja ja taitavasti johtanut partiotaan sen jouduttua vihollisen saartamaksi murtautuen ulos tappioita kärsimättä. Jonkinlaisen kuvan hänen teoistaan saa, kun mainitaan pisimmän retken kestäneen 31 vrk ja ulottuneen 120 km vihollisen selustaan. Tämä riittääköön, koska ajankohta kersantti Mörön aikaansaannosten julkisuuteen tuomiselle ei vielä ole sopiva.

Aselevon jälkeen Arvo komennettiin Santahaminan upseerikurssille n:o 6. Sen päättyessä hän pääsi evakkona muiden evakkojen joukkoon silvottuun kotimaahan. Sotakoulun päättymisen yhteydessä v. 1944 hänet ylennettiin vänrikiksi, luutnantiksi v. 1948, kapteeniksi 1956.

Kuten muut siirtokarjalaiset Arvo ryhtyi heti kotiuttamisensa jälkeen rauhan töihin. Huutokaupassa hän osti 2 autoa. Näillä saatiin ensimmäiset markat. Hän asettui liikennöitsijäksi Oulunjokilaaksoon. Tästä aukeni uusi ura.

Arvo oli mukana myös lukuisissa vapaaehtoisissa

tehtävissä. Kivennavan kotiseutujuhliissa hän oli mahdollisuuksien salliessa aina mukana. Myös sotaveteraani- ja maanpuolustustyö oli hänen sydäntään lähellä.

Arvoa lähinnä jäivät suremaan aviopuoliso ja viisi aikuista lasta sekä seitsemän lastenlasta.

Lauri Petriaho kuoli 15. 10. -80 Tampereella. Hän oli syntynyt Suojärvellä 10. 8. 1934. Suku ja vanhemmat olivat kotoisin Porajärveltä. Lauri toimi työnjohtajana Haarlan tehtailla.

Gustav Urb kuoli Helsingissä 6. 9. -80. Hän oli syntynyt Virossa 12. 2. 1887. Hän oli tunnettu rätätälimestari, valmisti muun ohella pukuja presidentti Svinhufvudille, oli uskollinen lehtemme ystävä.

Tauno Majuri.

Näyttelijä Tauno Majuri kuoli Helsingissä. Hän oli syntynyt 31. 10. 1907 Viipurissa.

Majuri palveli armeijassa 1925–1933, muutti sen jälkeen Helsinkiin, jossa toimi mm. tarkastajana Kaasu-suojelujärjestössä sekä toimittajana mm. Kauppalehdessä sekä Viikkosanomissa. Radioreportterina hän oli kymmenkunta vuotta, ja sen jälkeen itsenäisenä yrittäjänä, Kiinteistösiivous ry:n toimitusjohtajana.

Suurelle yleisölle Tauno Majuri tuli tutuksi 30- ja 40-lukujen suomalaisen elokuvan komeana univormun ja frakin kantajana ja lukemattomien filmien sankarina. Hän oli mukana lukuisissa Valentin Vaalan komedioissa, joista mainittakoon Morsian yllättää, Neiti Tuittupää, Tositarkoituksella ja Vuokrasulhanen. Muita hänen elokuviaan ovat mm. Poikamiesten holhokki, Aktivistit, Kyökin puolella, Poikani pääkonsuli, Kuolleet mies rakastuu, Synnin puumerkki, Valkoisen neilikan velho, Men-

KYYKKÄ

Irman kisat — kesän viimeinen suurottelu

Joka syksy lokakuun ensimmäisenä lauantaina maan valiot rientävät viimeiseen suurmittelyyn. Tänä vuonna eri puolilta maata 27 joukkuetta, 126 kyykkääjää, 104 miestä ja 24 naista saapui suurin toivein Jyväskylän Lohokosken kentälle.

Titaanien kamppailua käytiin sekä joukkue- että henkilökohtaisesta voitosta.

Miesten A-sarjassa kolme miestä löi syksyn unelmätuloksen +25. Voiton vei nuori hämeenlinnalainen Tapio Kanto lyömällä lisäksi uusinoissa 2 kertaa saman tuloksen. SM-tämän vuoden mestari Sulo Juvonen Imatralta jäi toiseksi ja silmävikainen Oskari Toivokainen Helsingistä, ei voinut ottaa uusintoihin osaa, jäi kolmanneksi:

1) Tapio Kanto, H:linna +25 2) Sulo Juvonen +25 3) O. Toivokainen +25 4) Aimo Stenberg, H:linna 24 5) Kalevi Kononen, H:ki 23 6) Eino Lötjönen, Parikkala 23.

B-sarja: 1) Väinö Havia, Suolahti 22 2) Heikki Ahonen, Tikkurila 20 3) Valeri Kononen, H:ki 18 4) Reino Hokkanen, Tikkurila 18 5) Erkki Leino, Kuusankoski 18, 6) Matti Häkkinen, Raisio 17.

Ikämiehet, yli 60 v. — 1) Paavali Siilamo, Imatra 28 2) Vilho Karhu, Nurmes 26 3) Väinö Havia, Suolahti 24 4) Kosti Pamilo, H:ki 18 5) Reino Hokkanen, Tikkurila 18 6) Erkki Ovaska, Tikkurila 17.

Naiset: Voittaja Tikkurilan Maini Louko päihitti 83 miestä tuloksella +19 2) Sylvi Nikka, Pieksämäki 15 3) Inkeri Silventoinen, Parikkala 14 4) Helvi Heinonen, Var-

**Sie ja
mie**

Kuuleha, Joulu tulloo!

Siehä tiijjät jotta turhaha se on joululahjoi takkee telläytyy tuonne ahelmukseen.

MEILTÄHÄ sie saat kaik mitä tarviiitkii.

On emäntä-kullalles esiliinaa, patakin-nasta, pöytäliinaa ym. Naapuri emännälle lahjapakkauksii tai puhelinmuistioita, isännille on kampa ja partapeili, rahapussii ja avvainkoteloo. Meil on kyyrö-läisii savitöitä ja jos jonkinnlaista kipusta ja kapusta. Jos taas on kyse oikee kulttuuriihmisist ni heillehä löytyy tietyst arvokkait kirjalahjoi.

Tie kotone joulu kotosil Sie- ja Mie lahjoil!

KARJALAN LIITTO ry.

Käpylänsukuja 1

00610 Helsinki, puh. 799 077

**OIKEI HYVVÄÄ JA RAUHALLIST JOULUU
TEIL KAIKIL!**

neisyyden varjo, Synnin jäljet, Pikajuna pohjoiseen ja Irmeli seitsentoistavuotias. Kaikkiaan hän esiintyi yli 30 elokuvassa.

Majuri oli myös tunnettu miekkailuharrastuksestaan. Hän oli perustamassa Viipurin Miekkailijoita, minkä lisäksi hän opetti miekkailua mm. Näyttämöopistossa ja ohjasi miekkailukohtauksia sekä elokuvissa että näyttämöllä. Ollessaan filmialalla hän otti osaa myös filminäyttelijöiden järjestötyöhön.

Sotien aikana hän oli rintamajoukoissa yksikön- ja toimistopäällikkönä.